

CHEUNG BO

Sławomir Oleszek,
Gdańsk, 2021

mistrz o zacieklej i nieustępliwej technice Wing Chun

Sifu Chung Bo, koloryzację autentycznej fotografii mistrza przeprowadził Colin Thornton (UK)

Mistrz Cheung Bo (張保) urodził się w kwietniu 1899 roku w wiosce Deng (鄧村) niedaleko miasta Sihui (四會市) leżącego po zachodniej stronie Rzeki Perłowej w prowincji Guangdong.

Jego rodzina była uboga i żyła w niedostatku. W młodości związał się z mistrzem tradycyjnego kungfu, który był mnichem pochodzącym z hrabstwa Zhongshan. Naukę kontynuował u boksera Wing Chun o nazwisku Wei Yu Sheng, który był lekarzem wojskowym w mundurze sił narodowych.

Dzięki temu Cheung Bo posiadał nie tylko umiejętności skutecznej walki wręcz, ale wraz z nimi nabył praktyki z zakresu tradycyjnej medycyny chińskiej, polegającej na diagnozowaniu i leczeniu urazów kości, zapaleń, zakażeń, zmian pourazowych w obrębie szkieletu i układu więzadłowo-stawowego, oraz mięśni, nerwów i naczyń.

Po osiedleniu się w Foshan znalazł zatrudnienie w restauracji „Tianhai Tea House”, gdzie pracował jako szef kuchni. Specjalizował się w przygotowywaniu lekkich przekąsek i pierożków o nazwie Dim Sum

(點心) do różnego rodzaju herbat i naparów. Był rozpoznawalnym trenerem Wing Chun herbaciarni Huiyi. Treningi prowadził na terenie restauracji, w świątyni Hongsheng i w swoim domu. Jego uczniowie byli pracownikami sfery usługowej restauracji i teatrów przy Shengping Road. Stworzyli lokalne środowisko sztuk walki, które miało na celu nie tylko treningi w małej grupie, ale również szersze popularyzowanie korzyści płynących z uprawiania kungfu.

Mistrzowi Cheung Bo wiodło się dobrze, utrzymywał bliskie relacje z dużo młodszym mistrzem Wing Chun Yuen Kai Shan (阮奇山). Ich przyjaźń była serdeczna. Często spotykali się i wymieniali technikami stylowymi, prowadzili dyskusje nad skutecznością różnych rozwiązań. Profesja trenerska przynosiła dobre dochody, ponieważ propagowanie Wing Chun odbywało się w kręgach rodzin związanych z handlem, gastronomią i wśród klasy średniej. Społeczność ta była niezależna finansowo.

Cheung Bo uchodził za siłacza, sprawnego i budzącego respekt fightera. Mawiano o nim „Wielki Byk Bo”. Był odważny i pewny siebie. Nie bał się ulicznych bójek i zaczepek. W restauracji sam wymierzał sprawiedliwość wszczynającym awantury. Jego metoda walki opierała się na 12-tu oddzielnych formach (十二散式) Sap Yee San Sik, zamiennie zwanych Sap Yee San Sao (十二散手).

Poszukując dziś jego uczniów nie sposób nie wspomnieć o takich postaciach, jak Sum Nung (岑能) i Pang Nam (彭南). Pierwszy rozpoczął treningi u Cheung Bo w 1939 roku kiedy miał 13 lat. Pracował wówczas w tej samej restauracji, gdzie wykonywał proste prace porządkowe, aby pomagać rodzinie. Był obcokrajowcem urodzonym w Peru i z tego powodu zdarzało się, że spotykał się z nietolerancją i dyskryminacją. Potrzebował umiejętności samoobrony, których dostarczyć mogła ekonomiczna metoda Wing Chun.

Sum Nung wstawał wcześniej rano, aby pierwsze lekcje pobierać zanim lokal zostanie otwarty. W ciągu dnia ćwiczył jeszcze czterokrotnie. Po pięciu latach znajomości, Cheung Bo przedstawił 18-letniego Sum Nunga 54-letniemu mistrzowi Yuen Kai Shan. Sum Nung mógł dzięki temu poznać nowe aspekty Wing Chun, a Cheung Bo poświęcić więcej czasu na badania nad korelacjami jakie mogą łączyć praktykę Wing Chun z tradycyjną medycyną chińską. Celem analiz było wygenerowanie takich danych, które mogłyby posłużyć do wzmacniania efektywności technik bazujących na ruchach Wing Chun. Pozwoliłoby to na skuteczniejsze atakowanie kośćca i jego naturalnej ale wrażliwej osłony, a przez to stanowiło sekretną wiedzę tej szkoły.

Po jakimś czasie Cheung Bo w porozumieniu z Yuen Kai Shan'em przedstawili Sum Nung'a innemu mistrzowi Wing Chun imieniem Wai Yuk Sang. To otworzyło drogę do kolejnych pokładów Wing Chun. Sum Nung odwdzińczył się później nauczając syna Cheung Bo imieniem Cheung Chut, który jest znany też jako Cheung Mo Gan i Ah Chut.

Z kolei Pang Nam jako niedawny praktyk Hung Gar i innych systemów nie trenował u mistrza Cheung Bo zbyt długo. Poznał fundament Wing Chun i umotywowował się do dalszej pracy w tym kierunku. Naukę kontynuował u mistrza Jiu Chow ze szkoły Chan Yiu Min (陳汝錦), która stanowiła linię przekazu Shaolin Weng Chun (少林永春拳), utworzoną w Foshan przez mistrza Leung Jana, zanim na emeryturę wrócił do Gu Lao. Warto wspomnieć, że Jiu Chow był wujem Jiu Wana (招允), z którym Pang Nam był w jednej klasie treningowej. Zarówno Pang Nam jak i Jiu Chow posiadali głęboką wiedzę o Hung Gar i walce klasyczną bronią południowego kungfu i z tego powodu mieli wiele wspólnych tematów.

W 1956 roku zmarł Yuen Kai Shan. Potem na przełomie 1957 i 1958, gdy zmarł mistrz Wei Yu Sheng, przez Foshan przeszły ulewne deszcze. Dom Cheung Bo został zalany ze względu na niskie położenie. Woda podmyła mienie, które znajdowało się w środku. Nawet łóżko, na którym spał zostało zniszczone. Wtedy Cheung Bo poważnie zachorował. Był osłabiony i długo nie mógł odbudować kondycji. Dodatkowo rozpamiętywał niedawną stratę przyjaciół, z którą nie mógł się pogodzić. Czuł, że został sam.

Druga połowa lat 50-tych XX wieku, po okresie stabilnego życia zadała Cheung Bo kilka miazdzących ciosów. Utracił oddanego przyjaciela Yuen Kai Shan'a, a potem nauczyciela i mentora Wei Yu Sheng'a. W wyniku powodzi stracił dach nad głową oraz dobytek. Z powodu choroby jakiej nabył oraz nakładających się na nią traumatycznych przeżyć zmarł w 1959 roku.

Cheung Bo jako historyczny mistrz Wing Chun nie był przedmiotem szerszych opisów i ustaleń. Nie poddawano wnikliwej ocenie propagowanej przez niego metody walki, która oprócz właściwej systemowi technice obejmowała także stosowanie monet i innych rzutek bojowych Fei Biao. Była to specjalność Yuen Kai Shana, z której słynął w Foshan.

Z zarysu metody walki Cheung Bo jaka się wyłania, można przypisać jej takie szczątkowe cechy jak „zaciekła, zawzięta i nieustępliwa”. Nie sposób jednak przyjąć, że dla jej opisu ma to w zupełności wystarczać. W związku z tym próba scharakteryzowania mistrza Cheung Bo i jego kungfu nie może pozostać ostatnią.

